

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2Csp/151/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118289266
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:6118289266.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňou JUDr. Vierou Dubovinskou, v spore žalobcu EURO CASH s.r.o., IČO: 36 637 301, ČSA 24, 974 01 Banská Bystrica, zastúpenom JUDr. Ondrej Sochor, advokát, IČO: 42192803, Profesora Sáru 3873/44, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému O. E., E.. XX.X.XXXX, J. I. Z. XX, XXX XX Z., o zaplatenie 11.448,48 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9 837,45 eur, úrok 9 % ročne zo sumy 9.837,45 eur od 26. 07. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania 14 % ročne zo sumy 9.837,45 eur od 01. 08. 2016 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 1.611,03 eur, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal sa od žalovaného zaplatenia istiny 9.837,45 eur, zmluvného úroku uplatňovaného vo výške 9 % ročne zo sumy 9.837,45 eur od 26. 07. 2016 až do zaplatenia istiny, zmluvného úroku z omeškania uplatňovaného vo výške 14 % ročne zo sumy 9.837,45 eur od 01. 08. 2016 (deň nasledujúci po uplynutí 5-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie) až do zaplatenia istiny, zmluvnej pokuty vo výške 1.611,03 eur (jednorázová zmluvná pokuta (vo výške 30 % z istiny) vo výške 3 000 eur znížená o úhrady v celkovej výške 1.388,97 eur).

2. Zmluvou o podnikateľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14. 11. 2013, uzatvorenou medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným (ako dlžníkom) - pôvodne podnikajúcim pod obchodným menom O. E., U.: XX XXX XXX, S. A. Z. XXX XX Z. XX (ďalej aj „Zmluva“), sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 10 000 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť predmetný úver spolu s dohodnutým úrokom v pravidelných mesačných splátkach (240) po 154,33 eur v zmysle dohodnutého splátkového kalendára. Žalobca predmetný úver riadne a včas poskytol žalovanému v súlade so Zmluvou. Nakoľko žalovaný - pôvodne podnikajúci pod obchodným menom O. E., U.: XX XXX XXX, S. A. Z. XXX XX Z. XX, ukončil k 29. 10. 2014 podnikateľskú činnosť (v zmysle výpisu zo živnostenského registra), smeruje tento žalobný návrh voči žalovanému - ako fyzickej osobe nepodnikateľovi.

3. K 26. 09. 2016 uhradil žalovaný žalobcovi úhrady v celkovej výške 4.629,90 eur (30 x 154,33 eur), t.j. žalovaný uhradil žalobcovi sumu 154,33 eur dňa 25. 02. 2014, 24. 03. 2014, 24. 04. 2014, 23. 05. 2014, 24. 06. 2014, 24. 07. 2014, 25. 08. 2014, 25. 09. 2014, 24. 10. 2014, 25. 11. 2014, 22. 12. 2014, 22. 01. 2015, 23. 02. 2015, 23. 03. 2015, 22. 04. 2015, 20. 05. 2015, 22. 06. 2015, 24. 07. 2015, 21. 08. 2015, 23. 09. 2015, 23. 10. 2015, 18. 11. 2015, 23. 12. 2015, 22. 01. 2016, 29. 03. 2016, 26. 04. 2016, 16. 06. 2016, 25. 07. 2016, 25. 08. 2016 a 26. 09. 2016. Uvedenými úhradami žalovaný uhradil splátky splatné 25. 01. 2014 až 25. 06. 2016.

4. Nakoľko žalovaný neuhradil žalobcovi splátku splatnú 25. 07. 2016 riadne a včas (a k 26. 09. 2016 neuhradil ani ďalšie splátky splatné 25. 08. 2016 a 25. 09. 2016), žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, t.j. 26. 07. 2016 došlo k predčasnej splatnosti úveru v súlade s bodom 4.1 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria súčasť Zmluvy. Žalovaný bol povinný v lehote 5 dní od predčasnej splatnosti úveru (bod 4.4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria súčasť Zmluvy) uhradiť žalobcovi celú dlžnú pohľadávku, t.j. do 31. 07. 2016.

5. Jednotlivé úhrady žalovaného (t.j. 30 x 154,33 eur) boli započítavané na istinu a úrok anuitným spôsobom a to tak, ako uvedené vyplýva zo splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu Zmluvy, nasledovne:

Úrok (eur)	Istina (eur)	Splátka (eur)
1. 150,00 eur	4,33 eur	154,33 eur
2. 149,94 eur	4,39 eur	154,33 eur
3. 149,87 eur	4,46 eur	154,33 eur
4. 149,80 eur	4,53 eur	154,33 eur
5. 149,73 eur	4,60 eur	154,33 eur
6. 149,67 eur	4,66 eur	154,33 eur
7. 149,60 eur	4,73 eur	154,33 eur
8. 149,52 eur	4,81 eur	154,33 eur
9. 149,45 eur	4,88 eur	154,33 eur
10. 149,38 eur	4,95 eur	154,33 eur
11. 149,30 eur	5,03 eur	154,33 eur
12. 149,23 eur	5,10 eur	154,33 eur
13. 149,15 eur	5,18 eur	154,33 eur
14. 149,08 eur	5,25 eur	154,33 eur
15. 149,00 eur	5,33 eur	154,33 eur
16. 148,92 eur	5,41 eur	154,33 eur
17. 148,83 eur	5,50 eur	154,33 eur
18. 148,75 eur	5,58 eur	154,33 eur
19. 148,67 eur	5,66 eur	154,33 eur
20. 148,58 eur	5,75 eur	154,33 eur
21. 148,50 eur	5,83 eur	154,33 eur
22. 148,41 eur	5,92 eur	154,33 eur
23. 148,32 eur	6,01 eur	154,33 eur
24. 148,23 eur	6,10 eur	154,33 eur
25. 148,14 eur	6,19 eur	154,33 eur
26. 148,05 eur	6,28 eur	154,33 eur
27. 147,95 eur	6,38 eur	154,33 eur
28. 147,86 eur	6,47 eur	154,33 eur
29. 147,76 eur	6,57 eur	154,33 eur
30. 147,66 eur	6,67 eur	154,33 eur

na istinu 162,55 eur.

6. Vzhľadom na uvedené, dlžná istina ku dňu predčasnej splatnosti úveru (26. 07. 2016), ako aj ku dňu podania žalobného návrhu, predstavuje sumu 9 837,45 eur (10 000 eur mínus 162,55 eur). K 26. 09. 2016 (kedy žalovaný realizoval poslednú úhradu 154,33 eur) tak pozostávala dlžná suma z:

a) istiny 9 837,45 eur

b) zmluvného úroku (uplatňovaného) vo výške 9 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 26. 07. 2016 až do zaplata istiny,

c) zmluvného úroku z omeškania (uplatňovaného) vo výške 14 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 01. 08. 2016 (deň nasledujúci po uplynutí 5-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie) až do zaplata istiny

d) zmluvnej pokuty vo výške 3 000 eur (jednorázová zmluvná pokuta vo výške 30 % z istiny).

Po dni vzniku predčasnej splatnosti úveru (26. 07. 2016), žalovaný uhradil žalobcovi celkovo sumu 1 388,97 eur (9 x 154,33 eur), ktorú žalobca započítal na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 3 000 eur.

7. Žalobca si tak týmto žalobným návrhom uplatňuje právo na zaplata:

a) istiny 9 837,45 eur

b) zmluvného úroku (uplatňovaného) vo výške 9 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 26. 07. 2016 až do zaplataenia istiny,

c) zmluvného úroku z omeškania (uplatňovaného) vo výške 14 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 01. 08. 2016 (deň nasledujúci po uplynutí 5-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie) až do zaplataenia istiny

d) zmluvnej pokuty vo výške 1 611,03 eur (jednorázová zmluvná pokuta (vo výške 30 % z istiny) vo výške 3 000 eur, znížená o úhrady v celkovej výške 1 388,97 eur).

Žalovaný ku dňu podania tohto žalobného návrhu pohľadávku žalobcu vo výške 9 837,45 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou neuhradil, a to ani čiastočne.

8. Žalobca k uplatnenému nároku, zmluvnej pokute, poukázal na znenie § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 544 Občianskeho zákonníka a nadviazal na obsah bodu 4.5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy. V prípade vzniku predčasnej splatnosti úveru podľa bodu 4.1 VOP (t. j. porušením povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas v zmysle Splátkového kalendára), alebo podľa bodu 4.3 VOP (t. j. porušením jednotlivých povinností zakladajúcich právo na odstúpenie od zmluvy), sa zaväzuje dlžník uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 30 % z čiastky dojednaného úveru v zmysle bodu 2.1 zmluvy, a to v lehote 5 dní odo dňa vzniku predčasnej splatnosti úveru podľa bodu 4.1 VOP alebo podľa bodu 4.3 VOP. Nárok veriteľa na vznik tejto zmluvnej pokuty môže veriteľovi vzniknúť len jeden krát.

9. Nakoľko žalovaný je v značnom časovom omeškaní s úhradou dlžnej sumy, tvoriacej predmet tohto súdneho konania (t. j. takmer 2 roky), uplatňuje si žalobca voči žalovanému právo na zaplataenie dohodnutej zmluvnej pokuty vo výške 30 % z poskytnutých peňažných prostriedkov, t.j. sumu 3 000 eur, zníženú o úhrady v celkovej výške 1 388,97 eur.

10. Zmluvnú pokutu v uplatňovanej výške 30 % z hodnoty istiny žalobca uplatňuje z dôvodu značného (resp. až extrémneho) omeškania zo strany žalovaného a práve s ohľadom na uvedené má za to, že zmluvná pokuta je primeraná, nakoľko zmluvnou pokutou je zabezpečená významná finančná hodnota (právo na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 10 000 eur), pričom ide o zabezpečenie najvýznamnejšej povinnosti, ktorú má žalovaný voči žalobcovi plniť (vrátiť poskytnutý úver). Nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty môže vzniknúť len jedenkrát, tak ako to vyplýva z poslednej vety bodu 4.5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, pričom právo na jej zaplataenie vzniká výlučne v prípade predčasnej splatnosti celého poskytnutého úveru.

Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že uplatňovaná výška zmluvnej pokuty je vo vzťahu k hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti, primeraná.

11. Žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok a dostal sa do omeškania. Neuhradil zostatok dlžnej istiny vo výške 9 837,45 eur a žalobcovi vzniklo právo požadovať zaplataenie úroku z omeškania s poukazom na ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

12. V zmysle bodu 4.7 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy, v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou akéhokoľvek peňažného záväzku vzniknutého na základe Zmluvy, je dlžník povinný uhradiť veriteľovi zmluvný úrok z omeškania vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy odo dňa omeškania dlžníka s úhradou peňažného záväzku až do zaplataenia peňažného záväzku.

Aj napriek skutočnosti, že medzi žalobcom a žalovaným bola dohodnutá výška zmluvného úroku z omeškania 0,1 % denne (t. j. 36 % ročne), uplatňuje si žalobca voči žalovanému právo na zaplataenie zmluvného úroku z omeškania len vo výške 14 % ročne z dlžnej istiny 9 837,45 eur, a to od 01. 08. 2016 do zaplataenia.

Takto uplatňovaná výška úroku z omeškania (14 % ročne), je v celom rozsahu v súlade s ustanovením § 3 ods. 6 písm. a) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (t. j. zákonný úrok z omeškania k 01. 08. 2016 bol stanovený vo výške 9,00 % + 5 % = 14,00 %).

13. Aj napriek skutočnosti, že medzi stranami bol dohodnutý zmluvný úrok vo výške 18 % ročne z poskytnutého úveru, uplatňuje si žalobca právo na zaplataenie úroku vo výške 9 % ročne z dohodnutej istiny.

14. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 12Up/379/2018-0 zo dňa 02. 07. 2018 a zaviazal žalovaného zaplataiť žalobcovi istinu 9 837,45 eur, úrok 9 % ročne zo

sumy 9 837,45 eur od 26. 07. 2016 do zaplataenia, úrok z omeškania 14 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 01. 08. 2016 do zaplataenia a zmluvnú pokutu vo výške 1 611,03 eur.

15. V zákonnej lehote proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor s odôvodnením namietajúc, že žalobca požaduje zaplatiť pohľadávku vo výške 11 448,487 eur s príslušenstvom, ktorej výška je vyčíslená v rozpore s ustanovením § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobca porušil uvedené ustanovenie zákona tým, že pri vyčíslení pohľadávky ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru započítal z 30-tich uhradených splátok po 154,33 eur v celkovej výške 4 629,90 eur na splatenie istiny úveru len 162,55 eur a na splatenie úrokov 4 467,35 eur, pričom podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka prvá a posledná veta „záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Z čoho vyplýva, že veriteľ je oprávnený na riadne úroky vyplývajúce z úverovej zmluvy len do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti“.

16. Zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti zmluvných strán v nej uvedené. Dlžníkovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa a tieto sa zafixujú. Žalovaný sa vyslovil, že žalobcovi vznikol nárok na úroky len do momentu zániku úverovej zmluvy kedy dlžník stratil nárok na zostatok istiny úveru. Bolo by v rozpore s platným právom keby za istinu 162,55 eur zaplatil žalovaný žalobcovi úroky vo výške 4 467,35 eur, čo je 2 748 %, tak ako si to uplatnil žalobca.

17. Žalobca generálne poprel všetky skutkové tvrdenia žalovaného v podanom odpore, neosvojil si jeho názory a nepovažuje ich za správne.

Zmluva o úvere ako celok (t. j. vrátane VOP a splátkového kalendára) má prehľadnú formu, je písaná dobre čitateľným písmom, základné náležitosti zmluvy o úvere sú prehľadne, jednoznačne a zrozumiteľne špecifikované v čl. II zmluvy o úvere a výška splátok je prehľadne uvedená v prílohe č. 2 - Splátkový kalendár - z ktorej je taktiež zrejma výška časti istiny a časti úroku, ktorá je uhrádzaná konkrétnou splátkou, t.j. v danom prípade ide o výpočet úrokov tzv. anuitným spôsobom.

18. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že pohľadávka je vyčíslená nesprávne z dôvodu, že žalobca v rozpore s ustanovením § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka započítal na istinu sumu 162,55 eur a na úroky sumu 4 467,35 eur, žalobca uvádza, že uvedenú námietku nepovažuje za dôvodnú, nakoľko ustanovenie § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je ustanovením dispozitívnym, t. j. zmluvné strany sa môžu od neho dohodou odchýliť tak, ako je tomu v prejednávanom prípade.

19. V danom prípade ide o spôsob úhrady úveru tzv. anuitným spôsobom, t. j. ide o rovnaký spôsob, ako používajú všetky banky poskytujúce úvery (vrátane hypoték). To znamená, že v čase splatnosti každej splátky je splatný úrok z celého nesplateného zostatku istiny úveru (t.j. nie z jednotlivkej splátky) a to za obdobie príslušného mesiaca.

V každej splátke tak žalovaný uhrádza úrok z nesplatenej istiny úveru, na ktorý vznikol ku dňu splatnosti splátky nárok a časť istiny. Výška úroku a výška časti istiny, ktorá je splácaná v každej splátke, je presne špecifikovaná v prílohe zmluvy o úvere, v splátkovom kalendári.

Pre ozrejmienie žalobca uviedol, že pri poskytnutej výške úveru 10 000 eur, tak úrok za prvý mesiac (t. j. ku dňu splatnosti prvej splátky) z nesplatenej istiny 10 000 eur predstavuje sumu 150 eur. V prvej splátke vo výške 154,33 eur je tak uhradený celý úrok zo zostatku istiny 10 000 eur, ktorý vznikol do dňa splatnosti prvej splátky a taktiež aj časť istiny vo výške 4,33 eur. Úhradou prvej splátky sa tak znížila istina úveru o 4,33 eur a predstavuje sumu 9 995,67 eur.

Úrok za druhý mesiac (t. j. ku dňu splatnosti druhej splátky) z nesplatenej istiny 9 995,67 eur predstavuje sumu 149,94 eur. V druhej splátke vo výške 154,33 eur je tak uhradený celý úrok zo zostatku istiny 9 995,67 eur, ktorý vznikol do dňa splatnosti druhej splátky (za obdobie jedného mesiaca) a taktiež aj časť istiny vo výške 4,39 eur. Úhradou druhej splátky sa tak znížila istiny úveru o 4,39 eur a predstavuje sumu 9 991,28 eur.

Obdobným spôsobom sú vypočítané všetky ostatné splátky. Ide v podstate o štandardnú finančnú matematiku, pričom výška anuitnej splátky sa počíta na základe troch známych veličín - výška úveru, výška úroku a počet splátok, a je daná vzorcom:

$$S = U \cdot qn \cdot (q-1) / (qn - 1)$$

kde

S - výška anuitnej splátky

U - výška poskytnutého úveru

$q = 1 + \text{úrovňová miera za jednotku času (mesiac)} = 1 + 018/12 \text{ mesiacov} = 1,015$

n - počet splátok (= 240)

Po dosadení v prejednávacom prípade tak:

$S = 10000 \cdot 1,015240 \cdot (1,015 - 1) / (1,015240 - 1) = 154,33 \text{ eur.}$

Uvedeným spôsobom sa vždy úročí nesplatený zostatok istiny a nie zaplatená istina tak, ako na to nesprávne poukazuje žalovaný v podanom odpore, v ktorom tvrdí, že žalobca si údajne uplatnil úrok vo výške 4 467,35 eur zo zaplatenej istiny 162,55 eur, keďže je nepochybné, že úrok vo výške 4 467,35 eur predstavuje úrok z celej nesplatennej časti dlžnej istiny (t.j. postupne z istiny 10 000 eur, potom z istiny 9 995,67 eur, potom z istiny 9 991,28 eur atď. tak, ako uvedené vyplýva zo splátkového kalendára) a to za obdobie od 25. 02. 2014 do 26. 07. 2016.

Z uvedeného dôvodu považuje žalobca tvrdenie žalovaného, že žalobca si uplatnil úrok vo výške 4 467,35 eur z istiny 162,55 eur, čo predstavuje 2748 % za nesprávny, keďže uvedené žiadnym spôsobom nevyhádza z dohodnutého obsahu zmluvy o úvere.

20. S tvrdením žalovaného, že zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti zmluvných strán a dlžníkovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru sa žalobca nestotožnil, nakoľko žalobcovi nie je zrejmé, z akého dôvodu žalovaný tvrdí, že došlo k zániku zmluvy.

V danom prípade nedošlo k žiadnemu zániku zmluvy, zmluva nebola zrušená ani nedošlo k odstúpeniu od úverovej zmluvy žiadnou zo zmluvných strán. Samotná skutočnosť, že žalobca využil oprávnenie vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru neznamena, že by tým došlo k zániku úverovej zmluvy. Preto považuje žalobca tvrdenie žalovaného, že zánikom úverovej zmluvy vznikla žalovanému povinnosť vrátiť istinu a úroky splatné len do vzniku predčasnej splatnosti úveru za nesprávne a nedôvodné.

21. Žalobca sa nestotožnil s názorom žalovaného, že veriteľ je oprávnený na riadne úroky vyplývajúce z úverovej zmluvy len do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pretože to nevyplýva zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu a ani z dohodnutého obsahu zmluvy o úvere.

Poukázal na to, že existujú mnohé rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré dospeli práve k právnomu názoru, že je takýto súbeh úroku a úroku z omeškania je prípustný, príkladmo uvedené:

- a) rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/8/2017 zo dňa 21. 03. 2018
- b) uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/41/2014
- c) rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/432/2015 zo dňa 23. 11. 2016
- d) uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/108/2014
- e) rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/239/2015 zo dňa 28. 01. 2016
- f) uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob/403/2015 zo dňa 16. 12. 2015
- g) rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/193/2017 zo dňa 07. 12. 2017
- h) uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/457/2015 zo dňa 14. 12. 2015
- i) uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/340/2011 zo dňa 13. 03. 2012
- j) uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/178/2017 zo dňa 07. 09. 2017

22. Z dôvodu prehľadnosti citoval podstatnú časť rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. 03. 2018, sp. zn. 17Co/8/2017:

„O povinnosti žalovanej vrátiť žalobcovi dlžnú istinu úveru rozhodol súd prvej inštancie po prijatí žiadou zo strán nespochybnovaného záveru, že porušenie podmienok zmluvy o úvere zo strany žalovanej oprávňovalo žalobcu požadovať od žalovanej okamžité splatenie úveru. Toto právo žalobcu vyplýva priamo zo zmluvy o úvere, ktorej ustanovenia sú v súlade s ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie, na ktoré zmluva odkazuje. Súd prvej inštancie rozhodol aj o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania podľa § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka. Úlohou odvolacieho súdu v dôsledku odvolania žalobcu je posúdiť, či súd prvej inštancie zaujal správny právny názor k časti uplatňovaného nároku zodpovedajúceho dohodnutým úrokom z úveru vo výške 7,79 % p. a. z istiny 16 859,28 € za obdobie od 29. 08. 2015 do zaplatenia, ktoré nepriznal žalobcovi s odôvodnením, že žalobcovi vznikol nárok na zmluvný úrok len do zosplatnenia úveru, t. j. do 28. 08. 2015, pretože po zosplatnení úveru ako sankcia za omeškание s platením dlhu nastupuje zákonný úrok z omeškania. Súd prvej inštancie neuviedol zákonné ustanovenie, od ktorého tento svoj záver o zániku nároku žalobcu na zmluvné úroky po zosplatnení úveru vyvodil, poukázal len na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/98 a „ustálenú súdnu prax“ bez bližšej konkretizácie, v ktorých má byť vyslovený rovnaký názor. Odvolací súd zhodne s odvolateľom uvádza, že rozhodnutie Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98 z 01. 07. 2000 (rozhodnutie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, nie dovolacieho) uverejnené v časopise Zo súdnej praxe vo zväzku 4 ročník 2000 pod publikačným číslom 43/2000 neriešilo otázku, či má veriteľ po predčasnom zosplatnení úveru nárok na dohodnuté úroky z úveru po zosplatnení úveru, ale či patria veriteľovi úroky z omeškania z nezaplatených zmluvných úrokov. Medzi účastníkmi konania sp. zn. 4Obo/143/98 bol spor v tom, z čoho pozostáva žalovaná pohľadávka, či predstavuje úroky z omeškania s platením splatných úrokov alebo ide o úročenie úrokov z omeškania. Odvolací súd vo veci sp. zn. 4Obo/143/98 uložil súdu prvej inštancie skúmať štruktúru žalovanej pohľadávky a je pravdou, že v ďalšom texte je uvedená veta: „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka)“, avšak bez bližšieho odôvodnenia s poukazom na zákonné ustanovenie, z ktorého tento záver vyplýva. V rozpore s týmto textom je poznámka k uverejnenému rozhodnutiu v časopise Zo súdnej praxe, kde je uvedené: „Osoba prijímajúca úver (dlžník) zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka preberá jednak povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia aj povinnosť platiť úroky“ a právna veta rozhodnutia, ktorá má vystihovať jeho podstatu znie: „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania“. Z uvedeného odvolací súd vyvodil, že ambíciou rozhodnutia 4Obo/143/98 nebolo riešiť, dokedy má veriteľ nárok na dohodnuté úroky z úveru, ale či z dlžných úrokov z úveru vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania.

Žalobca v odvolaní cituje z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/67/2013 z 28. 10. 2014 časť odôvodnenia, kde najvyšší súd uvádza, že „zaplatenie úrokov ako odplaty (ceny) za poskytnutie finančných prostriedkov je podstatnou časťou úverovej zmluvy a v prípade, ak dlžník neplní dohodnutý záväzok zo zmluvy, veriteľovi vzniká nárok na úrok z omeškania. Oba tieto inštitúty treba dôsledne odlišovať, jednak ich podstatou, ako aj funkciami a na úrok z omeškania má veriteľ zákonný nárok“, ktorým chce preukázať, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v skutkovo a právne totožnej veci priznal nároky na zmluvné úroky z medziúveru poskytnutého stavebnou sporiteľňou aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

V rozhodnutí 3Obdo/67/2013 z 28. 10. 2014 skutočne išlo o skutkovo a právne obdobnú vec. Vo veci sp. zn. 3Obdo/67/2013 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s. Bratislava domáhala proti žalovanej fyzickej osobe zaplata pohľadávky zo zmluvy o medziúvere po jeho zosplatnení jednostranným právnym úkonom žalobcu z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver v dohodnutých splátkach. Okrem zostatku úveru požadoval žalobca aj príslušenstvo - 16,40 % úroky zložené z dohodnutého (zmluvného) úroku z medziúveru vo výške 11,40 % p. a. zvýšeného o 5 % p. a. na zostatok úveru z dôvodu omeškania dlžníka zo splnením dlhu. S odkazom na ustanovenie § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona, dovolací súd uviedol, že „v predmetnej veci mali zmluvné strany dohodnutý riadny úrok vo výške 11,40 % p. a., ako i úrok z omeškania zvýšený o 5 % p. a. na zostatok úveru, ak došlo k porušeniu povinnosti poberateľa úveru splácať dojednané splátky, v dôsledku čoho vzniklo poskytovateľovi úveru právo požadovať okamžité splatenie úveru... záväzok platiť úroky ako odplatu (cenu) za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou časťou úverovej zmluvy a v prípade, ak dlžník neplní dohodnutý záväzok zo zmluvy, veriteľovi vzniká nárok na úrok z omeškania. Oba tieto inštitúty je treba dôsledne odlišovať, jednak ich podstatou, ako aj funkciami a na úrok z omeškania má veriteľ zákonný nárok. V zmluve je však možné dohodnúť úrok z omeškania v inej ako zákonom určenej výške (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka).“

I keď dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/67/2013 označuje príslušenstvo pohľadávky za úroky z omeškania, z odôvodnenia rozhodnutia je zjavné, že príslušenstvo - úroky vo výške 16,40 % sú súčtom zmluvného úroku zo zmluvy o medziúvere 11,40 % p. a. a úroku vo výške 5 % ročne dohodnutého v zmluve o úvere, o ktorý sa mala navýšiť úroková sadzba úveru v prípade, kedy môže veriteľ požadovať okamžité splatenie úveru.

13. Žalobca v odvolaní poukazuje aj na iné rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky, ktorými boli priznané zmluvné úroky zo zostatku zosplatneného úveru aj za dobu od doručenia žiadosti o okamžité splatenie úveru do zaplata. Odvolaciemu súdu sú z jeho rozhodovacej činnosti známe rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie vychádzajúce z názoru, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu (napríklad rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/400/2014 z 29. 07. 2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/4/2017 zo 16. 02. 2017, rozsudok

Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/296/2016), ale aj opačné rozhodnutia obsahujúce názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (napríklad uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/41/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/432/2015, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/108/2014), čím vyvracia odvolací súd tvrdenia súdu prvej inštancie, že prax súdov pri rozhodovaní o nároku na zmluvné úroky z úveru po jeho zosplatnení je ustálená.

14. Žalobca neodstúpil od zmluvy o úvere, len v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie a článku VII. bod 3 zmluvy o úvere požiadal žalovanú po predchádzajúcej výzve na plnenie si povinností zo zmluvy listom z 28.08.2015 doručeným žalovanej 04.09.2015 o okamžité splatenie úveru s príslušenstvom. K úhrade celého zostatku pohľadávky aj s príslušenstvom na základe výzvy stavebnej sporiteľne sa zaviazala žalovaná v bode VII. bod 7 písm. a) zmluvy o úvere. V zmluve bolo dohodnuté, že v prípade žiadosti o okamžité splatenie úveru sa zvyšuje platná úroková sadzba zostatku medziúveru o 5 % p. a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu od dátumu žiadosti o okamžité splatenie. V súlade s týmto ustanovením si žalobca uplatnil v konaní zaplatenie zostatku úveru vo výške 16 859,28 € (istina) spolu s riadnym (zmluvným) úrokom dohodnutým v bode I. bod 1 zmluvy o úvere na 7,79 % p. a. a 5 % úrokom z omeškania p. a. z istiny od 29. 08. 2015 (prvý deň po zosplatnení úveru) do zaplatenia. 15. Podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka je určenie zmluvných strán, výšky úveru a záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka peňažné prostriedky v dohodnutej výške, ako aj záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia alebo mu tieto úroky patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom. Takáto úprava absentuje aj pri zmluve o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka alebo v zákone č. 129/2010 Z. z.. Snahou zákonodarcu o úpravu tejto otázky priamo v Občianskom zákonníku bola navrhovaná zmena ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zákonom č. 106/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že sa na konci tohto ustanovenia mala pripojiť veta: „úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“. Navrhovanú zmenu odôvodňovala dôvodová správa nasledovne: V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprimerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom zosplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. Povedané inak, ak bol úver dojednaný na dobu 10 rokov, v 3. roku došlo k jeho jednorazovému zosplatneniu podľa § 53 ods. 9 OZ, za obdobie zvyšných 7 rokov už veriteľovi nebudú patriť odplatné úroky. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru“. Navrhovaná zmena sa do zákona č. 106/2014 Z.z. nepremietla v dôsledku pozmeňujúceho návrhu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý uznesením z 18. marca 2014 č. 392a navrhol v článku I. vypustiť bod 5 v znení: „V § 53 ods. 9 sa na konci pripája táto veta: Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“ z dôvodu možného spôsobenia problémov v aplikačnej praxi.

16. Podstatnou otázkou pre rozhodnutie o odvolaní žalobcu je, či je možný súbeh úrokov z úveru aj úrokov z omeškania alebo sa navzájom vylučujú. Ustanovenie § 503 Obchodného zákonníka neupravuje dobu, dokedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, iba splatnosť úrokov a dispozitívne v odseku 3 poslednej vete povinnosť dlžníka zaplatiť úroky len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov v prípade vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov dlžníkom pred dobou určenou v zmluve. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Prípustnosť dohody účastníkov zmluvy o úvere o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorá je aplikovateľná v Slovenskej republike vzhľadom na v minulosti totožnú a v súčasnosti príbuznú právnu úpravu úverov poskytnutých spotrebiteľom. V rozhodnutí sp. zn. 33Odo/657/2005 z 27. 06. 2017 Najvyšší súd Českej republiky vyslovil záver, že nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas

ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi) teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku z dôvodu, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí výslovne uviedol, že zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úrok z omeškania predstavuje zákonnú sankciu za omeškanie zo zaplatením istiny a oba nároky môžu existovať vedľa seba. Z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán. O možnom súbehu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania pri pôžičke je rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. 07. 2014 sp. zn. 33Cdo/1401/2014. Najvyšší súd tu zdôraznil, že oba úroky môžu byť veriteľom požadované vedľa seba bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná alebo nejedná o občianskoprávny vzťah. S odkazom na ďalšie svoje rozhodnutia (sp. zn. 33Odo/518/2003 z 25. 09.2003, sp. zn. 33Odo/657/2005 z 27. 06. 2007, sp. zn. 33Cdo/1401/2014 z 24. 07. 2014) Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí z 21. 08. 2014 sp. zn. 33Cdo/212/2014 dal jednoznačnú odpoveď, že „dohodnuté úroky z úveru predstavujú odmenu za požičanie peňazí a úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinností, t. j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Kým povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní so splnením dlhu, môže veriteľ požadovať dohodnuté úroky a úroky z omeškania môže požadovať pri omeškaní dlžníka aj u bezúročnej (bezodplatnej) pôžičky. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať vedľa seba. Z uvedeného výkladu vyplýva záver, že pre posúdenie primeranosti výšky úrokového zaťaženia nie je možné obe sadzby úrokov sčítať a že zákonné úroky z omeškania nenahrádzajú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dohodli“.

17. Odvolaciemu súdu je známe uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS476/2012 z 18. septembra 2012, ktorým bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C/131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/30/2012-145 z 30. mája 2012, v ktorých s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98 neboli žalobcovia v súdnom spore priznané zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere po splatnosti dlhu z dôvodu, že namietané rozhodnutie krajského súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, keď krajský súd stotožňuje sa s rozhodnutím okresného súdu s poukazom na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v oblasti úrokov z úveru potvrdil rozhodnutie okresného súdu po rozšírení vecnej argumentácie na podporu správnosti odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Napriek tomu odvolací súd podľa § 388 C. s. p. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a vyhovel žalobe v časti zmluvných úrokov po dobe splatnosti úveru, pretože rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu odvolacieho vo veci sp. zn. 4Obo/143/98 s poukazom na ďalšie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a všeobecných súdov Slovenskej republiky už nie je možné považovať za štandardnú obchodnoprávnu judikatúru ani ustálenú súdnu prax. Odvolací súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi dohodnuté úroky z nesplatenej istiny 16 859,28 € vo výške 7,79 % ročne v zmysle dohody v zmluve o úvere odo dňa 29. 08. 2015, dňa nasledujúceho po zosplatení úveru až do zaplatenia.“

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má žalobca za to, že nárok žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku, ako aj úroku z omeškania po vzniku predčasnej splatnosti úveru, je v celom rozsahu daný a dôvodný.

23. Žalovaný k argumentácii žalobcu k ním podanému odporu (bod 17 až 21 odôvodnenia) v písomnom podaní (č. l. 72) poprel v celom rozsahu tvrdenia žalobcu v jeho vyjadrení k odporu s poukazom na účelovú a po právnej stránke neprijateľnú argumentáciu žalobcu ohľadne vyčíslenia úrokov ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, citoval ustanovenie § 503 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka a dospel k právnomu názoru, že žalobca v danom prípade nemá nárok na riadne úroky zo zmluvy o úvere po vyhlásení predčasnej splatnosti podľa ustanovenia § 503 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, ktoré veriteľa oprávňujú na riadne úroky len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi, ktorých výpočet predložil v amortizačnej tabuľke a demonštroval: celková cena úveru 12 491,77 eur, z toho úroky 2 491,77 eur + istina 10 000 eur, zaplatené do 25. 07. 2016 4 926,90 eur (30 x po 154,33 eur), zostatok na zaplatenie 7 564,87 eur (12 491,77 - 4 926,90 = 7 564,87 eur).

Mal za to, že z amortizačnej tabuľky ku dňu zosplatenia úveru (k 26. 07. 2016) vyplýva, že výška istiny na zaplatenie by predstavovala v skutočnosti 7 564,87 eur, čo je oproti žalobcom uplatnenému nároku, 9 837,45 eur suma nižšia o 2 272,58 eur. Žalobca v rozpore so zákonom uplatnil zaplatenie vyššej sumy

o 2 272,58 eur ako by mu v skutočnosti patrilo a navrhol, aby súd žalobu o zaplatenie 11 448,48 eur s príslušenstvom zamietol.

24. Žalobca na argumentáciu žalovaného reagoval podaním z 05. 11. 2018 (č.l. 80) a uviedol, že žalovaný v doterajšom priebehu súdneho konania žiadnym spôsobom nespochybňoval charakter zmluvného vzťahu medzi stranami, sumu poskytnutého úveru, ani sumu jednotlivých uhradených splátok úveru ani to, že úver prestal riadne a včas v súlade so zmluvou splácať, čoho následkom vznikla tzv. predčasná splatnosť úveru. Samotný žalovaný v písomnom podaní z 18. 10. 2018 tvrdí, že nárok žalobcu je oprávnený v časti o zaplatenie 7 564,87 eur, čím s poukazom na ustanovenie § 282 CSP mal za dôvodné rozhodnúť čiastočným rozsudkom pre uznanie nároku čo do sumy 7 564,87 eur.

Vo vzťahu k zvyšnej časti uplatneného nároku, t.j. žalobou uplatnené nároky presahujúce sumu 7 564,87 eur, žalobca zotrval na svojej písomnej argumentácii s poukazom na jeho písomné podanie z 24. 08. 2018 a navrhol konajúcemu súdu, aby žalobe v celom rozsahu vyhovel.

25. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa žalovaný nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil, preto súd konal v jeho neprítomnosti v súlade s ustanovením § 180 zákon č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"). Na pojednávaní vykonal súd dokazovanie obsahom skutkových tvrdení a listinných dôkazov predložených žalobcom aj žalovaným a zistil nasledovný skutkový stav.

26. Žalobca trval na podanej žalobe a uviedol, že právnym titulom, na základe ktorého si uplatňuje pohľadávku voči žalovanému, je zmluva o podnikateľskom úvere zabezpečenom nehnuteľnosťou č. XXXXXXXX zo dňa 14. 11. 2013.

Na základe zmluvy, článku II., bod 2.4, bol žalovanému poskytnutý podnikateľský úver vo výške 10 000 eur, počet splátok istiny a úrokov 240, termín mesačnej splátky istiny a úrokov 25. deň v mesiaci, splatnosť prvej splátky v mesiaci január, rok 2014, konečná splatnosť úveru 25. 12. 2033, mesačná suma splátky istiny a úrokov 154,33 eur, výška dohodnutého úroku 18 %, poplatok za úver 1 000 eur, celkové náklady (istina, úrok, poplatky) 38 039,20 eur, RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) 21,90 %, priemerná hodnota RPMN 3,89 %.

27. Žalovaný neuhradil žalobcovi splátku splatnú 25. 07. 2016 riadne a včas a k 26. 06. 2016 neuhradil ani ďalšie splátky splatné 25. 08. 2016 a 25. 09. 2016, preto žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňom 26. 07. 2016 v súlade s bodom 4.1 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Žalovaný bol povinný v lehote 5 dní od predčasnej splatnosti úveru podľa bodu 4.4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru uhradiť žalobcovi celú dlžnú pohľadávku do 31. 07. 2016. Jednotlivé úhrady žalovaného boli započítavané na istinu a úrok anuitným spôsobom, tak ako to vyplýva zo splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu zmluvy, rozpis úhrad žalovaného je obsahom bodu 5 odôvodnenia a celkový nárok žalobcu podľa dielčich položiek je obsahom bodu 7 odôvodnenia. Žalovaný realizoval poslednú splátku vo výške 154,33 eur dňa 26. 09. 2016.

28. Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva.

29. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

30. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

31. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

32. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

33. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

34. Podľa § 263 odsek 1 Obchodného zákonníka, strany sa môžu odchýliť od ustanovení tejto časti zákona alebo jej jednotlivé ustanovenia vylúčiť s výnimkou ustanovení § 261 a § 262 ods. 2, § 263 až 272, § 273 ods. 1, § 276 až 289, § 301, § 303, § 304, § 306 ods. 2 a 3, § 308, § 311 ods. 1, § 312, § 313, § 321 ods. 4, § 324, § 340a, § 340b, § 341, § 365, § 369 až 369d, § 370, § 371, § 376, § 384, § 386 až 408, § 408a, § 444, § 458, § 459, § 477, § 478, § 479 ods. 2, § 480, § 481, § 483 ods. 3, § 488, § 493, § 499, § 509 ods. 1, § 592, § 597, § 655 ods. 1, § 655a, § 660 ods. 2 až 4, § 668 ods. 3, § 668a, § 669, § 669a, § 672a, § 675, § 676 ods. 1 a 2, § 711, § 720, § 725, § 729, § 743 a § 771c.

35. Podľa § 300 Obchodného zákonníka okolnosti vylučujúce zodpovednosť (§ 374) nemajú vplyv na povinnosť platiť zmluvnú pokutu.

36. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (znenia platného k 25. 07. 2016, kedy sa žalovaný dostal do omeškania so splatením záväzku), ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

37. Podľa § 215 ods. 1, 2 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

38. Podľa § 232 ods. 2, 3, 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

39. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Je nepochybné, že medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o podnikateľskom úvere v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá má povahu tzv. absolútneho obchodu (§ 261 ods. 6 Obchodného zákonníka).

41. Pri určení práv a povinností účastníkov zmluvy o úvere je potrebné vychádzať z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje základné a práva a povinnosti účastníkov úverovej zmluvy. Vychádzajúc zo znenia § 497 Obchodného zákonníka, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť ich od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní.

V danom prípade bola medzi účastníkmi uzatvorená písomná zmluva o podnikateľskom úvere, platnosť ktorej nebola spochybnená. Pre určenie práv a povinností zmluvných strán je preto potrebné vychádzať predovšetkým z obsahu úverovej zmluvy, vychádzajúc tak zo zásady zmluvnej slobody, ktorá je základnou zásadou nielen obchodného ale aj občianskeho práva. Táto zmluva upravila práva a povinnosti zmluvných strán vo vzťahu k splácaniu úveru, ale aj ostatných nárokov z úveru vyplývajúcich, najmä úrokov z úveru.

Pre určenie práv a povinností zmluvných strán je tak dôležitý obsah uzatvorenej zmluvy, pokiaľ ide o platné dojednanie. V prípade, pokiaľ zmluvná úprava neobsahuje, alebo sú jej podmienky neprijateľné,

riadia sa práva a povinnosti zmluvných strán ustanoveniami Obchodného, prípadne Občianskeho zákonníka.

42. Súd nemal pochybnosti o výške dlžnej sumy pozostávajúcej z istiny 9 837,45 eur, ktorú žalobca v konaní riadne preukázal. Súladné so zákonom je aj uplatnenie zmluvného úroku vo výške 9 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od zosplatnenia t. j. od 26. 07. 2016 do zaplataenia, poukazujúc na aktuálnu judikatúru (bod 21 odôvodnenia).

Ustanovenie § 503 Obchodného zákonníka neupravuje dobu, dokedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, iba splatnosť úrokov a dispozitívne v odseku 3 poslednej vete povinnosť dlžníka zaplatiť úroky len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov v prípade vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov dlžníkom pred dobou určenou v zmluve. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru.

O možnom súbehu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania pri pôžičke je rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. 07. 2014 sp. zn. 33Cdo/1401/2014. Najvyšší súd tu zdôraznil, že oba úroky môžu byť veriteľom požadované vedľa seba bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná alebo nejedná o občianskoprávny vzťah. S odkazom na ďalšie svoje rozhodnutia (sp. zn. 33Odo/518/2003 z 25. 09. 2003, sp. zn. 33Odo/657/2005 z 27. 06. 2007, sp. zn. 33Cdo/1401/2014 z 24. 07. 2014) Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí z 21. 08. 2014 sp. zn. 33Cdo/212/2014 dal jednoznačnú odpoveď, že „dohodnuté úroky z úveru predstavujú odmenu za požičanie peňazí a úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinností, t. j. za nezaplataenie dlhu riadne a včas. Kým povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškani so splnením dlhu, môže veriteľ požadovať dohodnuté úroky a úroky z omeškania môže požadovať pri omeškani dlžníka aj u bezúročnej (bezodplatnej) pôžičky. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky.

Žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok a dostal sa do omeškania. Neuhradil zostatok dlžnej istiny vo výške 9 837,45 eur a žalobcovi vzniklo právo požadovať zaplataenie úroku z omeškania s poukazom na ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka vo výške 14 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 01. 08. 2016 (deň nasledujúci po uplynutí 5-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie) až do zaplataenia istiny.

43. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv ani omeškani dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru však neovplyvňuje. Z uvedených dôvodov patrí veriteľovi nárok na úrok z úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Po preskúmaní predloženej úverovej zmluvy v zmysle ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka č. 513/1991 Z.z. v platnom znení, súd konštatuje, že zmluva v kontexte vyššie uvedeného, má všetky náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia. Zo zmluvy a Obchodných podmienok vyplývajú povinné údaje, ich obsah je jasný a zrozumiteľný. Napriek tomu, že úrok z úveru bol zmluvne dohodnutý vo výške 18 %, žalobca si nárokuje úrok z úveru vo výške 9 % ročne zo sumy 9 837,45 eur od 26. 07. 2016, teda odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru až do zaplataenia istiny.

44. Právna úprava zmluvnej pokuty v Obchodnom zákonníku nadväzuje na právnu úpravu tohto inštitútu v Občianskom zákonníku (§ 544 až § 545), čo znamená, že zmluvná pokuta dohodnutá v rámci obchodnoprávneho vzťahu sa riadi relevantnými ustanoveniami tak Občianskeho zákonníka ako aj Obchodného zákonníka. Obchodno-právna úprava zmluvnej pokuty je vo vzťahu k úprave občianskoprávnej osobitnou právnou úpravou, čo spôsobuje, že ak:

- je určitý prvok právneho režimu zmluvnej pokuty upravený iba Občianskym zákonníkom, zmluvná pokuta dohodnutá v rámci obchodnoprávneho vzťahu sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka,

- je určitý prvok právneho režimu zmluvnej pokuty upravený tak Občianskym zákonníkom ako aj Obchodným zákonníkom, zmluvná pokuta dohodnutá v rámci obchodnoprávneho vzťahu sa riadi príslušným ustanovením Obchodného zákonníka, keďže obchodnoprávna úprava ako právna úprava osobitná, má pred úpravou občianskoprávnou prednosť.

45. Prvou podmienkou vzniku práva na zmluvnú pokutu je platné uzavretie dohody medzi veriteľom, ktorý si zmluvnou pokutou zabezpečuje splnenie určitého záväzku zo strany dlžníka a dlžníkom o zmluvnej pokute.

Ďalšou podmienkou platného uzavretia dohody o zmluvnej pokute je určenie povinnosti, na zabezpečenie ktorej je zmluvná pokuta dohodnutá.

Zabezpečený záväzok musí byť v súlade so všeobecnou podmienkou platnosti právnych úkonov podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vymedzený určite a zrozumiteľne.

Zmluvná pokuta je dojednaná pre prípad omeškania so splnením určitého záväzku a v zmluvnej pokute musí byť špecifikovaná samotná zmluvná pokuta, teda plnenie, ktoré bude poskytnuté veriteľovi v prípade porušenia zabezpečeného záväzku zo strany dlžníka.

Podľa Obchodného zákonníka je zodpovednosť za porušenie povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou objektívna. Prísnosť obchodnoprávnej úpravy zmluvnej pokuty vyplýva z ustanovenej objektívnej zodpovednosti absolútnej, t.j. dlžník sa zodpovednosti za porušenie záväzku nemôže zbaviť ani keby preukázal, že porušenie spôsobila okolnosť vylučujúca zodpovednosť v zmysle § 374.

46. Pokiaľ ide o výšku zmluvnej pokuty, súd ju považuje za primeranú, zo strany žalobcu nie je využívaná ako prostriedok na dosiahnutie neprimeraného zisku, ale ako nástroj zabezpečujúci riadne plnenie zmluvných povinností zo strany žalovaného.

47. Na základe uvedeného súd žalobe čo do zaplatenia istiny 9 837,45 eur s príslušenstvom v celom rozsahu vyhovel.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal úspech vo veci vo výške 100 %, preto žalovaný bol zaviazaný nahradiť trovy konania vo výške 100 %.

49. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní v 3 vyhotoveniach od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.